

حدود یک پنجم سرطانها به عوامل محیطی مربوط است که سرطانهای ناشی از کار در محیطهای شغلی را نیز شامل می شود.

سرطان های شغلی شایع ناشی از عوامل محیطی

سرطان پوست

حدود ۷۵ درصد سرطانهای شغلی سرطان پوستی هستند. مواجهه طولانی با نور آفتاب، در بروز سرطان پوست تاثیر دارد. سرطانهای پوستی در بین کارکنان صنایع گاز، پالایشگاه های نفت، تقطیر، کوره ها، فلزی، رنگرزی و ... یک خطر شغلی به شمار می آید.

سرطان ریه

سرطان ریه، یک خطر شغلی در صنایع گاز، ذوب فلزات، معادن (مواد پرتوزا مانند اورانیوم، زغال سنگ) و نیز کارخانه های آسیاب کردن آرسنیک است به ویژه اینکه اگر کارکنان این مراکز سیگار هم بکشند به شدت بر احتمال ابتلای آنها به سرطان ریه افزوده می شود. دیگر عوامل صنعتی که موجب افزایش خطر بروز سرطان ریه می شوند عبارتند از: پنبه نسوز، گردو غبار مواد رادیو اکتیو و گاز رادون در کارگران معدن.

سرطان خون

در بین افرادی که در برخی از صنایع شیمیایی کار می کنند سرطان های خون بیشتر دیده می شوند. مشاغلی که در معرض خطر سرطان خون هستند، عبارتند از: تهیه و استخراج و پالایش بنزولها، ساختن و به کار بردن رنگها، لعاب ها، مرکب و مواد نگه دارنده،

کارکنان کاغذ سازی و افرادی که با پرتوهای رادیو اکتیو سر و کار دارند.

سرطان مثانه

اگر سرطان مثانه زود تشخیص داده شود درمان بیمار تا نود درصد قطعی و پایدار است. صنایع پیوسته با سرطان مثانه عبارتند از: رنگ سازی و رنگ آمیزی (رنگ کردن پوست و کاغذ)، انواع رنگ ها، کابل سازی، لاستیک سازی

راهکارهایی برای محافظت کارکنان از سرطان

های شغلی

- محیط کار را به دستگاههای تهویه مناسب مجهز کنید.
- فعالیتهای مکانیکی مانند خرد کردن، اره کردن، شکستن، ترکاندن، مته کردن و ساییدن تولید گرد و غبار می کنند.

- نصب دستگاههای تهویه و مکش قوی در سطح کارگاهها برای خروج گرد و غبار، ذرات فلزات، بخارهای مواد سمی و نیز گازهای شیمیایی از درون محیط کار، بسیار سودمند هستند و یکی از راههای اساسی در پیشگیری از ابتلای کارکنان به سرطانها، به ویژه سرطان ریه است.

- تاسیسات و دستگاههای تهویه مطبوع در محیط کار را به طور منظم مورد بررسی قرار دهید تا از مناسب بودن وضعیت آنها مطمئن شوید. بر نظافت منظم و پیوسته محیط کار طبق روشهای ایمن و بهداشتی نظارت کنید.

- بر روی دستگاههایی که از روغنهای معدنی و شیمیایی استفاده می کنند، حفاظ در نظر بگیرید. این کار، موجب جلوگیری از پاشیده شدن این مواد به اطراف، به ویژه بر روی بدن کارکنان شده و می تواند از آسیبهای پوستی جلوگیری کند.

- استفاده از موادی که مشکوک به سرطانزایی هستند را کاهش دهید و موادی که زیان آور نیستند، جانشین آنها سازید.

- با کارشناسان بهداشت صنعتی و ایمنی همکاری کنید. نظارت و بازرسی دقیق از سوی کارشناسان برای جلوگیری از بروز سرطانها بسیار مهم است.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزشی درمانی شهید دکتر فقیهی

سرطانهای شغلی

تهیه کنندگان:

مهندس حسین سعادت جو

مهندس مینا پرهوده

واحد بهداشت حرفه ای

منابع:

ایمنی بهداشت حرفه ای ۱۳۹۷

نویسندگان:

مهدی جهانگیری

علیرضا چوبینه

تابستان ۱۴۰۰

EDU-PT-134/B

- لازم است اتاق، تهویه کامل داشته باشد. در صورت امکان در محیط آزاد با حلالها کار کنید یا پنجرهها را باز کنید. حلالها در رنگزداها، چربی زداها، رقیق کننده های رنگ و موادی که برای خشک شویی استفاده می شوند، وجود دارند و با سرطان مرتبط هستند.
 - از تماس با آفتکشها پرهیز کنید. قرار گرفتن در معرض آفتکشها عمدتاً از طریق پوست صورت می گیرد. در صورت تماس، باید به سرعت بدن را شست و شو داد.
 - در زمان کار در مراکز صنعتی، از وسایل محافظتی مانند پیش بند، دستکش، کلاه، لباس مخصوص به طوری که تا میچ دست پوشیده باشد، کفش های ایمنی، ماسک و عینک برای محافظت از تابش نور خورشید و پرتوها و آلودگی محیطی استفاده کنید.
 - اگر از کارکنان تاسیسات یا سکویهای نفتی هستید و در معرض نور مستقیم آفتاب کار می کنید، لازم است از لباس سبک و آستین دار و شلوار بلند استفاده کنید. در موارد مجاورت طولانی مدت با آفتاب، حتماً از کلاه لبه دار و کرم های ضد آفتاب (با نظر پزشک) استفاده نمایید.
 - تهیه گزارش از موارد مبتلایان به سرطان در کارکنان مراکز صنعتی، برای انجام اقدام های اساسی پیشگیری و درمان هرچه سریع تر آنان ضروری است. برگزاری دوره های آموزشی، به ویژه آشنایی با اصول بهداشت و راههای پیشگیری از بروز سرطانهای شغلی، برای کارکنان شاغل در مراکز صنعتی لازم است.
 - تمام کارکنانی که در معرض خطر مواجهه با عوامل سرطانزای شغلی قرار دارند، باید از این خطر آگاه باشند و به آنها در مورد روشهای مناسب حفاظت و ایمنی شغلی آموزش داده شود.
- توصیه هایی برای پیشگیری های فردی از بروز سرطان های شغلی**
- در هنگام کار با مواد شیمیایی، رعایت اصول بهداشت و ایمنی در محیط کار بسیار با اهمیت است.
 - دست ها، صورت و لب های خود را به ویژه پیش از نوشیدن آشامیدنی و غذا خوردن شستشو دهید.
 - در مصرف مواد و حلال های فرار شیمیایی دقت کنید .